

Welke ontwikkelingsdoelen komen aan bod in onze programma's?

1.1 WO – natuur

* levende natuur: De kleuters ...

- kunnen mensen, dieren en planten ordenen aan de hand van eenvoudige, zelf gevonden criteria.
- kunnen in verband met de voortplanting van dieren en mensen, getuigenis geven van het inzicht dat ...
 - een levend wezen steeds voortkomt uit een ander levend wezen van dezelfde soort.
 - dat de geboorte wordt voorafgegaan door een periode van gedragen worden door de moeder of de ontwikkeling van het jong in het ei.
 - dat de geboorte het verlaten van het moederlichaam of van het ei betekent.

* niet-levende natuur: De kleuters ...

- kunnen verschillende weersomstandigheden gericht waarnemen, vergelijken en benoemen.
- kunnen voorbeelden geven van de gevolgen voor zichzelf.

* algemene vaardigheden natuur: De kleuters ...

- kunnen bij zichzelf aangeven welk lichaamsdeel instaat voor horen, zien, ruiken, proeven en voelen.
- kunnen de verschillen in vorm, geur, smaak, geluid en in aanvoelen onderscheiden.
- tonen een experimenterende en explorerende aanpak om meer te weten te komen over de natuur.

* gezondheidseducatie: De kleuters ...

- kunnen bij zichzelf en anderen het verschil tussen ziek, gezond en gewond zijn herkennen.
- kunnen in concrete situaties gedragingen herkennen die bevorderlijk of schadelijk zijn voor hun gezondheid.
- weten dat ze door inname van sommige producten en planten ziek kunnen worden.

* milieu-educatie: De kleuters ...

- tonen een houding van respect en zorg voor de natuur.

1.2 WO – technologie

De kleuters ...

- kunnen van voorwerpen uit hun omgeving aangeven dat ze gemaakt zijn van ijzer, steen, hout, papier, textiel of glas.
- kunnen van eenvoudige voorwerpen uit hun omgeving aantonen dat ze bestaan uit verschillende onderdelen.

1.3 WO – mens

* Ik en mezelf: De kleuters ...

- kunnen bij zichzelf onderkennen wanneer zij bang, boos, blij of verdrietig zijn en kunnen dit op een eenvoudige wijze uitdrukken.
- tonen in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen in eigen mogelijkheden.

* Ik en de ander: De kleuters ...

- kunnen bij anderen gevoelens van bang, boos, blij of verdrietig zijn herkennen en kunnen meeleven in dit gevoel.
- kunnen een gevoeligheid tonen voor de behoeften van anderen.

* Ik en de anderen in groep: De kleuters ...

- kennen en begrijpen omgangsvormen, leefregels en afspraken die van belang zijn voor het samenleven in de groep.
- kunnen bij een activiteit of een spel in een kleine groep controleren of anderen zich aan de regels houden.

1.4 WO – ruimtelijke ordening

De kleuters kunnen verschillen in landschappen en omgevingen, door mensen ingericht, verwoorden.

2.1 LO – motorische competenties

* De kleuters tonen lichaams- en bewegingsbeheersing, hebben een complexe lichaams- en bewegingsorganisatie, voorkeurslichaamszijde en -opbouw, kunnen omgaan met complexe ruimte- en tijdsfactoren, groot- en kleinmotorische vaardigheden in gevarieerde situaties, opeenvolgend handelen, bewegingsantwoorden geven, handelend omgaan met betekenisinhouden, oplossen van kindaanangepaste bewegingsproblemen.

* De kleuters kunnen komen tot rustervaringen.

* De kleuters kunnen gericht aandacht opbrengen voor verschillende sensorische prikkels en deze rustig laten inwerken.

* De kleuters tonen in hun vrije spel en geleide opdrachten een spontaan aanwenden van beweging als expressie- en communicatiemiddel.

2.2 LO – zelfconcept en het sociaal functioneren

De kleuters ...

- kunnen speels bezig zijn met eigen beweeglijkheid en lichamelijkheid.
- tonen in diverse bewegingssituaties een variatie aan innerlijk beleven.
- kunnen zich emotioneel uiten binnen aanvaardbare grenzen.
- kunnen materiaal op de geëigende manier gebruiken.

3.1 MV – beeld

De kleuters kunnen ...

- visuele waarneming en beeldend geheugen versterken en vergroten door beeldelementen te herkennen.
- materiaalgevoeligheid ontwikkelen door exploreren en experimenteren.
- verschillende beeldende, technische middelen aanwenden en samen gebruiken om tot een beeldend werk te komen.
- impressies uiten in een persoonlijke, authentieke creatie en plezier scheppen in zoeken en vinden.

3.2 MV – drama

De kleuters kunnen ...

- eigen belevenissen, ervaringen, gedachten, gevoelens en handelingen verwoorden.
- zich inleven in personages en dingen uit de omgeving en deze uitbeelden.

3.3 MV – beweging

De kleuters kunnen meedoen met de beweging die tijdens het vertellen van een verhaal aan bod komen, belangstelling tonen om het bewegingsinspirerend gegeven nauwkeurig te observeren en na te bootsen.

3.4 MV – attitudes

De kleuters kunnen ...

- openstaan voor nieuwe dingen uit hun omgeving.
- ervan genieten bezig te zijn met de dingen die hen omringen en hun expressiemogelijkheden te ontdekken.

4.1 Nederlands luisteren

De kleuters kunnen ...

- een mondelinge boodschap, voor hen bestemd en eventueel ondersteund door beeld en/of geluid, begrijpen.
- voor hen bestemde vragen in concrete situaties begrijpen.
- door de kleuteronderwijzer gegeven opdrachten, met betrekking tot activiteiten in de klas of op school, begrijpen.
- een beluisterd verhaal, bestemd voor hun leeftijdsgroep, begrijpen.
- bereidheid tonen om naar elkaar te luisteren en zich in te leven in een boodschap.

4.2 Nederlands spreken

De kleuters kunnen ...

- spreken over gevoelens als blijheid, angst, verdriet, verwondering, ...
- uitleggen hoe zij in een activiteit van plan zijn te werken of hoe zij werkten.
- iemand of iets beschrijven volgens kleur, vorm, grootte of een specifieke eigenschap.
- antwoorden op gerichte vragen in verband met betekenis, inhoud, bedoeling, mening, ... in concrete situaties.
- zelf vragen stellen aan anderen die hen de gewenste informatie leveren.
- zich inleven in duidelijke herkenbare rollen en situaties en vanuit eigen verbeelding of beleving hierop inspelen.

4.3 Nederlands “lezen”

De kleuters kunnen door symbolen voorgestelde boodschappen in verband met concrete activiteiten begrijpen.

5.1 WI – getallen

De kleuters kunnen handelend en verwoordend de ene hoeveelheid dingen vergelijken met een andere hoeveelheid dingen.

Bij het verwoorden gebruiken zij daarvoor de passende hoeveelheidsbegrippen.

5.2 WI – meten

De kleuters kunnen handelend en verwoordend twee dingen op hun kwalitatieve eigenschap vergelijken.

5.3 WI – ruimte

De kleuters kunnen handelend, in concrete situaties begrippen als “in, boven, onder, naast, voor, achter, eerste, laatste, tussen, schuin, op elkaar, ver weg, dicht bij, buiten, binnen, omhoog en omlaag” begrijpen en in hun juiste betekenis gebruiken.